

Universitätsbibliothek Wuppertal

Lukianu Hapanta

Zwinger, Jakob

Basileæ, [1619]

Prometheus, sive Caucasus

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1415](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1415)

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ, Η

PROMETHEVS,

Καύκασο &.

sive Caucasus.

Ottomaro Luscinio interprete.

ARGVMENTVM.

Videtur hoc dialogo Lucianus, id quod & in sequentibus facit, deorum gentilium vanitatem, & ineptam de illis persuasionem hominum reprehendere atq; irridere voluisse. Occasionem autē sumpsit ex fabula Promethei, quem poëta fingunt, eò quod Iouem in distributione carnum decepsisset, deinde & homines formasset, postremò autem è cælo ignem surreptum terris intulisset: à Ioue Caucaso alligatum, & aquilamq; immissam, quæ hepar illius carpendo attereret. Fingit itaq; hic, interea dum rupibus affigitur, causam dicere, & apud Mercurium & Vulcanum se de criminibus obiectis purgare. Primùm de distributione carniù, per extenuationem, dicendo in eum fuisse coniualem, non fraudè: neq; tantum supplicium mereri, ex aduerso priora sua merita referendo. Secundo loco de plasticæ, vbi bifariam respondet: & super eo, an homines in vniuersum finisset, dijs damnosum fuerit: & super modo & forma ostendens, non modò nihil incommodi fictionem hominis attulisse dijs, verum etiam vilem & propè necessariam fuisse. Deinde & hac forma, ita vt deos referrent facie, & rationis participes essent, necesse fuisse creati. Vltimò de furto ignis respondet, nèque cælesti igni quicquam ademptum esse, & ad officium deorum pertinere vt homines iuuent: præsertim quum ea re ipsi neque opus habeant, neque vtantur, homines autem sacrificando indigeant, & ad ipsorum deorum ministerium adhibeant. Occasio apologiæ sumitur ex eo, quòd cum

Prometheus sui misereri Mercurium iuberet, ille contra meritò eum pati hæc dixerat.

MERCVR.

Ο Μην Καινὰς, ὃ
 Ηφαίστος, οὗτος, ὃ τὸν
 ἄθλιον τιτᾶνα τῶν
 ἐν πρῶτῳ ἀδὲ δέσφ, πρῆστοκο-
 πῶν ἢ ἡδὴ κερκινόρ τινὰ ἐ-
 πιτάλαον, ἔπειτ' ἰχίον ὅ γν-
 μνός ἐστιν, ὡς βιβλιότερον
 καταπαρήγ' τὰ δὲ δὲ μὲν, ἢ οὐ-
 ἴς ἀπασί περιφανὲς ἔν κερκ-
 αῖνῳ ὅ. Ηφαίστος. περισκοπῶ-
 ἴδν, ὃ Ερμῆ. ἔτι γὰρ ταπεινὸν
 καὶ πρόσθιον ἰσαυρῶν κη, ὡς
 μὲν ἰπαμῶν ἀπὸ τὰ
 πλάσματα ἀπ' οἱ ἄνθρωποι.
 ἔτι μὲν κατὰ τὸ ἄκρον ἀ-
 φανὲς γὰρ ἄρ' ἔν τῷ κατῶ.
 ἐπ' ἢ δὲ κατὰ, κατὰ μὲν ἔν τῷ
 τῶν ἄρ' ἢ πῆρ' ἢ φάραγγ' ὅ
 ἀνισαυρῶν, ἰκπταλὲς τὸ
 χῆρ' ἀπ' τῶν πρὸς τὸ ἰσαν-
 τῶν. Ερμῆς ἢ λῆρας ἀπὸ μοι
 τῶ γὰρ οἱ πῆρα, καὶ ἀπὸ ὄβα-
 τῶ, πανταχόθεν ἡρῆμα ἰπι-
 σσηκῆα, καὶ τῶ πῶδ' ἰσπλῶ
 τῶν τῶ ὁ κρημνὸς ἔχει τῶ
 ἰπῶσιν, ὡς ἀκροπόδιτί
 σου μόνις ἰσαυρα, καὶ
 ὅπως ἰπικαυρῶν ὅ τῶν
 ἴσων πενίως recipient vestigium,
 cum vix summis hic insi-
 stas pedibus: deniq; quammaximè
 opportuna, in quibus sur-
 ca hat.

EN^a ubi Caucasum, ὃ
 Vulcane, cui miser hic
 Titan affigendus est.
 Itaq; circumspiciamus sicubi
 locus pateat in præcipiti, nus-
 datus nue, cui firmius infi-
 gantur vincula, & vnde sus-
 pensus ipse magis promine-
 at, & fiat conspicuus. VVL.
 Circumspectādum profectò,
 Mercuri, nobis est, ne humili
 loco, ac propè terr. in affi-
 xus, plasmatris sui (nempe ho-
 minum) experiatur auxilia:
 aut rursus in sublimi pro-
 pendens, ijs qui in montis ra-
 dice ut santur, minimè appa-
 reat. Quamobrem, nisi aliter
 tibi iusum fuerit, hic in mons-
 is medio supra conuallem,
 passis hinc atque illinc ere-
 gione manibus, cruci affiga-
 tur. M E R. Rectè dicis.
 prærupta enim hic undique
 sunt saxa, & nemini accessa,
 quippe propendens pa-
 rumper in præceps: tanta
 proinde angustia, ut nul-
 lum penitus recipient vestigium,
 cum vix summis hic insi-
 stas pedibus: deniq; quammaximè
 opportuna, in quibus sur-
 ca hat.

ρὸς ἄνθρωπος. μὴ μίμνε δρ,
 ὦ Προμηθεύ, ἀπὸ ἀνάβου-
 νει, ἢ παρέλξει σὺ αὐτὸ κατὰ πα-
 γχοσύμφορον πρὸς τὸ ὄρος. Προ.
 ἂν ὑμῶν γούμ, ὦ Ἡρασι καὶ
 Ερμῷ, κατελευθετέ με πρὸ
 τῶ ἀξίον ἀνυχοῦντα.
 Ερμ. ἔτ' ἔφης, ὦ Προμηθεύ,
 τὸ κατελευθετέ, ἀντι ἔ ἀνα-
 σκολοπιθῶμαι αὐτίκα μάλα
 πρὸς αὐτὰς ἔπιταγμα-
 τῶ. ἢ ἐξ ἱανὸς ἀνάβου δο-
 κῆ ὁ λαύκαο, καὶ ἄλλοις ἄν-
 ῥωρῆσαι δύο πλοσάπταου-
 θῶμαι, ἀπ' ὄρου τῶ δειγάρ.
 σὺ δέ, ὦ Ἡρασι κατελευθετέ,
 καὶ πρὸς αὐτὸ, καὶ τῶ σφύραρ
 ἔρρωμῆος κατὰ φρε. δὸς
 καὶ τῶ ἑτέρω, κατελευθεθῶ
 ἐν μάλα καὶ αὐτὴ ἐν ἔχει κα-
 ταπῆσται δὲ ἡδὴ καὶ ὁ ἀ-
 τὸς ἀπκρῶν τὸ ἡπῆ, ὡς ὠάν-
 τα ἔχοις ἀντι ἔ καλῶς ἢ ὄν-
 μιχῶν πλάσκεις. Προ. ὦ
 Κρόνι καὶ Ιαπετῆ, καὶ σὺ Γῆ
 μῆτρ, οἷα πέπονθα ὁ λακο-
 δάμωρ, οὐδὲ δεινὸν ἔργασ-
 αίνῃ; Ερμ. ἔδρ δεινὸν ἔρ-
 γάσω, ὦ Προμηθεύ; ὅς πρῶτα
 ἢ τῶ νομῶν ἔ κρῶν ἔχει.
 qui primo quidem distribuendarum carnum obiens munus,

castiat. Ne igitur cuncteris,
 Promethee, sed ascende, &
 præbe te monti affigendum.
 PRO. At uos saltem, ô Mer-
 curi & Vulcane, miserescite
 mei, qui citra ullam pror-
 sus noxam calamitatem in-
 stam incidi. MER. Mife-
 rescite, ais Promethee? Tan-
 quam parum sit tibi Caucaſo
 alligari, nisi nos quoque am-
 bos Iupiter eidem pœnae mox
 destinet, veluti mandato suo
 immorigeros? Sed tu por-
 rige dexteram. Vulcane tu
 reclude, & affige malleo pô-
 tenter immisso. Præbe læ-
 uam, quò & illa ritè impli-
 ceatur. Bene actum. iam
 nunc deuolatura tibi d aquil-
 la iecur depascet; ne quip-
 piam tibi inquam desit præ-
 mij pro opere illo tuo tum
 pulchro, tum ingenioso.
 PRO. Ô Saturne, ô Iape-
 te, & tu Tellus parens, infe-
 lix ego quibus afficior pœnis;
 qui neq; facinus unquâ gra-
 ue admiserim. MER. Nul-
 lum facinus, ais Promethee?

mirum

εἰδὼς, ὅτως ἀδικὸν ἰποιήσω,
 καὶ ἀπατηλῶν, ὡς αὐτῷ ἤ τὰ
 ἄδικα ἰπικηλῶν, τὸν Δία
 δὲ ὑπαγορεύσασα, ὅσα λα-
 λήσας ἀργεῖτι Διμῶ; μίμ-
 νημαι Ηοιδῶς νῦν Δι οὕτως
 ἀπὸντ. ἔπατα δὲ τὸς ἀν-
 θρώπων ἀνέπιδασας, πάνυργό-
 τατα σώα, ἢ μεδνισά γε τὰς
 γυναικας, ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸ τι-
 μιῶτα ἄν κτῆμα τῶν θεῶν τὸ
 αὐτῶν κελύφας, καὶ τὸ ἔδωκας
 τοῖς ἀνθρώποις. Ἐὐτα δὲ ἀνὰ
 ἀργασμῶν, φησὶ μὲν ἀδίκ-
 κήσας δὲ δέσασα, Πρ. Ἰοικας, ὃ
 Ερμῆ, καὶ σὺ κατὰ τὸν ποιη-
 τῶν ἀνάτιον ἀπιδάσασα, ὅς τὰ
 ἔδικα τὰ πᾶσι φέρας, ἐφ' οἷς ἔγω-
 γε τῆς ἐν πρυτανέῳ σιτήσας,
 εἰ τὰ δίκαια ἐγίνετο, ἐτι-
 μησάμεν ἄν ἑμαυτῶν. εἰ
 γοῦν σκολῆσι, ἡδύσας ἄν
 σοὶ καὶ δίκαιοδογισάμεν ὅ-
 πῃ τῶν ἐγκλημάτων, ὡς
 δέ.

mirum quàm vastè egeris,
 atque improbe. optimam e-
 nim pariem tibi subducens,
 Ioui ossibus candido adipe
 velatis imposuisti. & Hesi-
 di ipsius iam mihi iam men-
 tem venit, qui meherclè de
 hac re verba facit. Dein-
 de & homines effinxisti, a-
 nimantis genus quo non est
 aliud versutum magis ac
 callidum, & quidem maxi-
 mè omnium mulier. Super
 omnia autem ignem thesau-
 rum deorum omnium præ-
 stantissimum furtim surris-
 puisti; hominibus eiusce vs-
 sum tradens. At verò quum
 tanta admisseris flagitia, mi-
 rum quomodo dicere au-
 sis, te quasi infontem; &
 nemini prorsus iniurium,
 vinculis implicari. PRO-
 h Videtis quoque & tu mihi
 Mercuri, iuxta poetam, incus-
 sare innocuum, quando talia mihi obijcis, quæ ego iure o-
 ptimo me fecisse contenderim: ob quæ equidem in Pryta-
 neo publicè alendum me, si pro merito mecum ageretur, cen-
 suissem. Verum si vacat tibi audire ex me defensionem mini-
 me iniucundam, ego deortam in me culpam facili conatu dic-
 luctè curauero, simulatque perspicuum fuerit oratione mea,
 quàm

δάξαιμι ἄδυνα ἰγνώστα πει-
 ρίεμὸ τῶν Δία. σὺ δέ, σὺ μὲν
 λῶθ' ἢ ἄ, καὶ διναιὺς, ἀπο-
 λόγησαι ἔπει αὐτῷ, ἅς διναιὺς
 αὐρ πλὴν ψῆφορ ἔθετο, ἀνεσῶ-
 ρῶθαί με πηλοῖον τῶν Κα-
 σπίων τέτων πωλῶν, ἐπὶ τοῦ
 Κανιάου, οἰκίσον θάλαμα πα-
 σι Σκύθαις. Ερ. ἔωπαρ μὲν, ὃ
 Προμηθεῦ, πλὴν ἔφοισιν ἀγω-
 νίῃ, καὶ ἐς δὲ κ' ἄλλοις ὅμοις δι-
 ουσὶ λέγει. ἢ ἢ ἄλλοις πρὸ μὲν
 εὐφρ ἀναγκῶν, ἐς ἃρ δ' ἀλῆδς
 καταπλῆ ἰπιμυλησόμενος σε
 ἦ ἦπαλῶ. πλὴν ἔρ ὅ μισοφ δι-
 τὰν τῶν σχολῶν λαοῦς ἄρ εἰν
 ἔχον, ἅς ἀπόσιρ καταχρῆ-
 σῶθαί βουσι κὼν, οἱ ὅ ἢ σὺ
 παντοῦτάλῶ ἔρ τοῖς νόμοις.
 Προ. πρὸς δ' ὄνρ ὃ ἔρ μὴ λέ-
 γει, καὶ ὅπως μου ἅς ἀφότατα
 καταγορήσης, μηδ' ἐλαθυφῆς
 τι τῶν διναιῶν τοῦ παρῶς.
 οἱ δ' ὃ Ἡφαιστε, διναιῶν ποῖδ-
 μαί ἔγωγε. Ηφαι. μὰ Δι' ἄμ' ἄ
 λατῆγο

Mercuri tu velim dicas, quibus de rebus mecum pater tuus
 exposculet: quas dein exaggerare tibi licebit, & longè gra-
 uissimas facere. Caueto autem in primis, ne præmissum ti-
 bi aliquid excidat. Cæterum, tu Vulcanæ censor esto, ac de
 causa cognosceas velim. VVLC. Ita me amet Iupiter. pro
 iudice

quam iniquè aduersum me
 Iupiter pronunciauerit. ^k Te
 verò quandoquidem tam e-
 loquio polles, quam iuris sci-
 entia, Iouis partes tuearis;
 denique effingas; ut lubet,
 quod me haud iniuria ^l pro-
 pe portas Caspias Caucaaso
 isti affigèdum iudicarit, quò
 miserrimum Scythis omni-
 fram spectaculù. MER. Inas-
 nem in umis operam Promè-
 theæ, si prouocare velis à Io-
 uis in te lata sententia: tenta-
 re enim isthæc, prorsus exi-
 stimo inutile. Verùm: quando
 alioqui tantisper mihi hîc ma-
 nendum est, dum ex arduo
 aduolet aquila, quæ hepatis
 tui curam gerat: occasionem
 nimirū hæc nobis mora mis-
 nistrabit te auscultandi de-
 clamantem, qui præter astum
 quo cunctos mortales super-
 ras. Rhetoricen quocq; probè
 calles. PRO. Primùm igitur

ἡδύτοτον ἀντί τοι μὲ ξέων,
 δεῖ τὸ πῦρ ὑφ' ἐκλόμβου, ψυχρὰν
 μοι τὴν κάμνον ἀφ' ἡλίου
 πασ. ΠΡΟ. ἔνοῦν δὲ ἐκλόμβου
 τὴν κατιγορίαν, σὺ μὲν ὡς ἰ
 λοπῆς ἡδὲ σὺ ἀρε. ὁ Βρμῆς
 δ' ἡ καὶ τὴν ἀνθρωποποιίαν, καὶ
 τὴν ἱερανομίαν ἀτίασται.
 ἀμφὸς δ' ἐκχίται. καὶ ἡ πᾶν
 ἄλλοι εἰσκατε εἶν. ΗΡΑΙ. ὁ
 Βρμῆς καὶ ἡ πᾶν ἐμοῦ ἐρε. ἐγὼ
 γὰρ οὐ πῆρ λόγους τοῖς δικαί
 κτοῖς ἡμῖν, ἀλλ' ἄμφὶ τὴν κά
 μνον ἐγὼ ταποκά. ὁ δ' ἔ
 ταρ δὲ, ἡ τὰ τοιαῦτα οὐ πῆ
 ἔργος μὲν ἐτεγχετο αὐτῷ.
 ΠΡΟ. ἐγὼ μὲν οὐκ ἄρ ποτε ὤ
 μω καὶ ὡς τῆς ἱλοπῆς τὸν
 Βρμῆν ἐδελήσαι ἄρ ἡ πᾶν, δ
 δ' ὄναδι ἄν μοι τὸ τοῖς ὁμο
 τήχον ὄντι. πᾶν δ' ἄν' ἡ καὶ
 τοῖς ὄν, ἡ Μαίας πᾶ, ὑφ' ἰσ
 σαι, καὶ ὅς ἡδὲ πρᾶνεν τὴν
 κατιγορίαν. Βρμ. πᾶν τοῦ
 ὁ Προμηθεύ, μακρῶν δὲ
 λόγων,

judice accusator tibi futurus
 sum, eò quòd compilato i-
 gni, gelidam mihi officinam
 reddideris. PRO. Partiri
 igitur vos conveniet actio-
 nem, ut tu quæ ad furtū per-
 tinent, in unum congeras : at
 Mercurius quæ hominū fors
 mationi conveniunt, carnis
 utq; distributioni, impu-
 gnare conetur. Nihil autem
 video quod vos remoretur,
 quum ambo sitis egregij ar-
 tifices, & ad compositi dicē-
 dū impendiū instructi. VVL.
 Mercurius meam obibit pro-
 uinciam, cui hæc non obiter
 curæ sunt, utpote rhetori.
 Nam ego quum haudqua-
 quam in iudicialibus differ-
 tationibus verser, sed magis
 circa focū, ibiq; nonnihil est
 quod meæ possunt vires: quò
 pacto oratorē agam, non vi-
 deo. PRO. Nihil est quòd
 Mercurium de furto dictu-

rum suspicer. Quomodo enim furti me suggillauerit, cuius is
 pfe author est? Unde necessitudo quædam mihi cum Mercu-
 rio intercedit, propter idem artificium. Atqui tempus expe-
 tit, ὁ Μαία soboles, si me culpæ cuiuspiᾶ arguere velis, ut mo-
 do proponas accusationem. M E R. Si mihi propositum sit

λόγων, ἢ ἰκανῆς τινὸς ὡρα-
σκωῆς, ἐπὶ τὰς ἑπιπραγμα-
σιαῖς, ἢ ἀπόρη μόνον τὰ λε-
φθάρια ἐπέμψων ἀδικημά-
των, ὅτι ἐπιπραγνύτι ἑμοι-
ράσια τὰ λεφάρια, ὡς ἂν μὴ τὰ
καμίσα ἰφθαλίαν, ἐξηποδύ-
σῃς δὲ τὸν βασιλεῖα, καὶ τὸς
ἀνθρώπους ἀνέπλασῃς, οὐδὲν
δέουσι. καὶ τὸ πῦρ λαίψας παρ
ἡμῶν, ἰσχυρίσῃς ὡς ἂν ἰσχυ-
ρα καὶ μοι δολοῦς, ὃ βλάτισι, μὴ
σωσῆσαι ἐπὶ τοῖς τηλικούτοις,
ὡς δὲν ὡρασκωῆς τῷ Διὶ
πυπρασμένῳ. εἰ μὴ οὐδὲ ἔφα-
ντο εἰ μὴ ἀργαλῶν αὐτὰ, δὴ-
σα καὶ διελίχασιν, καὶ ῥῆσιν
τινα μακρὰν ἀπτεύειν, καὶ
παρὰ δαί, ὡς ἐνὶ μάστιγι, ἰ-
φανῆσαι τὴν ἀλήθειαν. εἰ δὲ
φῆς ἑαυτὴν πεποιοῦσθαι τὴν
νομίαν τῶν λεφάρων, καὶ τὰ πε-
ρὶ τὸς ἀνθρώπους κενεργῆ-
σαι, καὶ τὸ πῦρ λαίψασθαι,
ἰκανῶς λατηγόρηται μοι,
καὶ μακρότερα ἐκ ἄρ' εἶποιμι.
αἴψα ὅτι ἂν ἄλλως τὸ τοιοῦτον.

Προ. εἰ
minibus ⁿ recens formatis, atque ablato igni, abunde iam
mhi in hac accusatione satisfactum est. Quid enim pluri-
bus opus ē? quando aliter dicere, iam planè sit nugari.

PRO. Si.

malefacta tua insectari, lon-
ga profectò oratione opus
fuerit, & apparatu aliquo.
neque enim quasi compen-
dio quodam recensere cri-
mina satis est, ^m quo pacto
videlicet commisso tibi di-
stribuendarum carniū of-
ficio, regem meliori parte
fraudaueris, atque illam pro-
te seruaris: quodq; homines,
quos esse minime decebat,
effinxeris: denique, quòd in-
gnem quoque à nobis sustu-
leris, ad illos cum perferent:
qua in re abusus es profectò,
vir optime, Iouis benigni-
tate, ac visus es mihi eam
parum intellexisse. At ve-
rò si hæc inficiaberis, te ad-
mississe flagitia, longiore
tecum viemur sermone,
quo simul & dicta tua re-
fellamus, & ut veritas
quammaximè fiat perspicua,
laboremus. Caterum, si
ea concesseris, quæ de car-

Προ. ἂ μὴ καὶ ταῦτα κέρως
 δεῖ, ἂ ἔρηναι, ὁφείμθα μι-
 κρόν ὑπερον. ἐγὼ δὲ καὶ ἰκέ-
 πθ' ἰκανὰ φῆς εἶν' τὰ κατη-
 γορημένα, παραλαβόμενος ἄν
 οἶός τε ὃ δὲ ἀλλ' ἔσθαι τὰ ἐν-
 κλήματα. καὶ πρῶτον μὲν ἄ-
 κουσον τὰ περὶ τῶν κερῶν.
 καὶ τοὶ νῦν τὸν οὐρανὸν, καὶ
 καὶ πάλαι ταῦτα, ἀσχυροί
 μα ἵπέρ τ' ὧ Διός, ἂ οὐτὼ
 μικρολόγῃ καὶ μεμψιμοι-
 ρός δεῖ, ὡς διότι μικρὸν ὀ-
 σοῦν ἐν τῇ μεθιδι' ὑπερον, ἀνα-
 σκοποιοιδομοῦνον πέμπαρ
 παλαιὸν οὐτὼ θεῶν, μίτε
 τῆς συμμαχίας μνημονά-
 σθαι, μίτε αὐτὸ ἔδρῆς
 τὸ ἐφ' ἄλλου ὄδων, ἰννοῦ ἔν-
 τα, καὶ ὡς μαρτυρῆς τὸ τοῦτον
 ἔρῆς δεῖ, καὶ ἀνακλήσιν, ἂ μὴ
 τὸ μέσον αὐτὸς λάψῃ. καὶ τοὶ
 τὰς γὰ ἀπάτας, ὃ Ἐρμῆ, τὰς
 τοιαύτας συμπολικὰς οὐκ ἔσ,
 ὃ καὶ οἶμαι ἀπμνημονάσθαι,
 ἀμ.

PRO. Siquidem isthuc an-
 sit nugari, posthac videris
 mus : nunc verò quoniam
 absoluta tibi est aduersum
 me (vt ais) accusatio, ego,
 præpotens Mercuri, hac
 obiecia facile amoliri ten-
 tauero. Et primò quidem
 audi, obsecro, quæ dicam
 de carnibus. Cælum testor,
 si me non Iouis loco nunc
 pudet vt recenseam quàm
 ille sit pusillanimus & ques-
 rulus : non tam aliam ob-
 causam, quàm quia minu-
 tula quædam ossa in por-
 tione, quæ sibi sorte obti-
 gerat, offendit : & huius
 rei gratia me tanto nunc
 tempore à cunctis pro deo
 habitum, palis huc affigen-
 dum misit, immemor sanè,
 quibus eum iuuerim benefi-
 cijs, neque satis probè per-
 pendens, cuius momenti sit
 tantæ indignationis origo ac
 que materia. Nam quis non
 videt, puerilem hanc esse iram, vt excaudeas, & in
 quo feras animo, quoniam P maiorem partem non acce-
 peris? Verum, quanto foret æquius, Mercuri, coniuua-
 lium huiuscemodi fraudium deinceps ne recordari quidem,
 l 3. & dimissæ.

ἐν δ' ἂν καὶ τῆς μάρτυριαι με-
 ταξὺ δουλοφύλων, παλαιῶν
 ἡρώδων, ἢ αὐτῶν ἐν ἑσθ' οὐκ
 ποσὶν ἡσυχαστῶν τῶν ὀργλῶν.
 ἰσθ' τὸ ἀνεῖρον καταμῆναι τὸ
 μῖσθ', καὶ μνησικακῶν, καὶ
 ἑωλῶν τινὰ μνήμῳ εὐφρο-
 νολίῳν ἀπαρῆ, οὔτε θεοῖς
 πρόσον, οὔτε ἀλλοῖς βασιταῖς
 κύν. ἢ γοῦν ἀθελῆ τις τῶν
 συμποσιῶν τὰς κομψείας τῶν
 τας, ἀπώτῳ ἢ σκώματα, ἢ
 τὸ σιωπεῖν, καὶ ἐπιγελῶν, τὸ
 καταπομπόρῳ δὲ μίθῳ, καὶ
 κῶρθ', καὶ σιωπῶν, σκυθρωπῶ
 ἢ ἀτρεπῆ πράγματα, καὶ ἡκί-
 σαι συμποσιῶν πρόσοντα. ὡς
 ἔγω οὐδ' μνημονόσωμ εἰς τῶν
 ὑστέρων ἐτι ἄμῳ τὸν Δία,
 οὐκ ὅπως καὶ τιλικαῶτα ἐπ'
 αὐτοῖς ἀνακτισθῶν, καὶ πάν-
 θανα ἡγήσῳασι πορευθῶν,
 αὐτῶν μῶν τῶν ἡρῶν, πῶς
 θῶν τινὰ ἑσῶξῆ, παρῶ-
 μῶνθ' αὐτῶν ἑσῶξῆται τὸ βίη
 πορ, ὁ αἰροῦμῶθ', τῶν δ',
 ὡς Ἐρμῆ, τὸ χαλιπῶθῶν, μὴ
 εὐλῶ ἐπ' αὐτῶν μοῖραν ἀπυθῆμῳ
 κῶρθ'

alij dignosceret. † Sed age Mercuri, ut illi iam aliquid
 concedamus, minorem portionem ei tradidimus in parti-
 tione

et dimissa ira, symposij deli-
 ctum veluti lusum a stimare
 atque iocum? Quippe quum
 in crastinum comere odiū,
 ut meminisse iniuria vete-
 ris, haudquaquam reges de-
 ceat, ne dicam deos. Sed age
 dum tollamus et conuiuijs le-
 pōres illos et sales, risum, et
 subdolas captiones: quid,
 oro, praeter temulentiam,
 edacitatem et silentium fiet
 reliqui? Quae quum tri-
 stitia admodum sint, et parum
 iucunda, decentius exulare
 crediderim huiusmodi a
 conuiuio. † Nam Iouem in
 posterum diem recordaturū
 quis oro putaret huiusce dis-
 tributionis carniū, in qua
 nil praeter iocum notares ac
 lusum? Ut ne interim dicam
 quod molestē nonnihil esset
 laturus, tanquam his rebus
 leuiculis potuerit offendī.
 Nihil enim aliud explorare
 volebam in ea diuisione,
 quam in delectu partium
 meliorem num Iupiter ab

tione

ἢ ἢ κατὰ λόγους ἐνάταξαι.
 ἀρεσκασίῳ δ' εἰδῆς παρ
 αὐτοῖς τῶν τυχεύων ἔτι
 καὶ καὶ πρὶ μὴ τ' ἡρώων τοῦ
 ἔγχα, ἀσχετὰ μὲν ἡμεῖς ἀρ-
 λογιόδοι, ποῦ δ' ἀσχετὰ κα-
 τηροῦν ἡμεῖς. ὅτι δ' τῆς
 πλαστῆς, καὶ ὅτι τὸς ἀνθρώ-
 πους ἐποίησεν, καὶ τὸς ἰδὲν ἡ-
 γαρ. τὸ δ' ἔστιν Ἐρμῆ, δι' ἡλίου
 ἔχον τὴν κατασκευάσαν, οὐ οὐ
 διακαστὸν ὁ πρότερον αἰτιῶν
 με. πότρε, ὡς εἰδῆς ἡμεῖς
 τὸς ἀνθρώπους γεγονῆαι, ἀπὸ
 αἰμαίνον ἡ ἀρεμῆν αὐτοῦ
 γὰρ ἀπὸς οὐτας ἀνέγασον,
 ἢ ὡς πεπλοῦ μὲν ἡμεῖς, ἀλ-
 λου δὲ τινα, ἢ μὴ τῶν δι-
 σχηματικῶν τῶν πρότερον; ἢ ὡ
 ἢ ὁμοῦ ἡμεῖς ἀμφοῖν ἰρῶ, καὶ
 πρῶτον γὰρ ὡς εἰδῆς τῶν
 θεοῖς ἀπὸ τῶν βδ' ἀπὸ γὰρ ἡμεῖς
 ταῦτα, τῶν ἀνθρώπων ἰς τὸ βίον
 πρᾶξιόντων, πρᾶξιόντων δε-
 κνῶν. ἢ πρᾶξιόντων, ὡς ἢ συμ-
 φέρουσα ἢ ἀμείντα ταῦτα αὐ-
 τοῖς πρᾶξιόντων, ἢ εἰρήμην καὶ
 ἀπὸ θεοῦ

uero, quod non modo nulla penitus iactura, malōve deos
 rum, homines in uitam sunt adducti, verūm etiā quod in
 rem eorum isthuc potissimum cedat, magis quāmsi (et iam
 olim

cui verberant genas: verūm
 qui in cruce[m] vllum sustule-
 rit, inuenias neminem. Et
 hac de carnibus, vitis sane
 defensio: sed tunc multo vi-
 lior planē ac turpior in Iouē
 recūdet accusatio. Tem-
 pus nunc monet, ut de plas-
 mate & hominibus à me for-
 matis differatur. qua in re
 gemnam constat sitam esse
 accusationem: neque satis
 compertum habeo, Mercuri,
 cuiusnam culpæ me primò
 reum agas: num illius, quòd
 homines haudquaquam pro-
 creati debuerint, qui mouea-
 rentur: sed condicibilis fo-
 ret, terram ipsam unde sunt
 progeniti, prorsus esse ocio-
 sam. An verò, quòd formas
 vi quidē homines haud fue-
 rit absurdum, sed longē ali-
 ter, & fermē ad aliam figu-
 ram ac formam, quā ego
 illos fabricarim. Ego ad v-
 trumq[ue] facillē responderim,
 simulatque ostendere tenta-

ἀπάνθρωπον συμβάν τῶν
 ζωῶν μῆραν, ὡς ζῶντων πάσαι
 (ῥᾶσιν ἢ ἔτι ἀλλοτρῶν ἄνθρω-
 νοῖο, ἢ τι ἠδίκησα ἐγὼ, με-
 τακομήσας καὶ νεωτερίσας
 τὰ περὶ τοῦ ἀνθρώπου) τὸ
 θεῶν μόνον ἢ τὸ ἐπεράνιον
 γένοιτο. ἢ γὰρ δὲ, ἀγέρον τι
 χεῖμα καὶ ἀμορφον; ἦλας ἄ-
 παρ, καὶ ταύτας ἀνημίροισ
 λάσαιτο, οὐτὶ δὲ βαμοὶ θεῶν,
 ἠνίας, πόθεν δὲ ἀγαλμα, ἢ
 ξόανον, ἢ τι ἄπο τοῦδε, οἷα
 ποτὰ νῦν ἀπαιταχόθι φαί-
 νεται μὲ τὰ πάσις ἐπιμα-
 λείας τιμῆμα; ἐγὼ δὲ (ἀεὶ
 γὰρ τὶ προδεδῶκα εἰς τὸ λοιπὸν,
 καὶ σκοπῶ ὅπως ἀνξήθεις
 ταῖς μὲ τὰ τῶν θεῶν, ἐπιδα-
 σει δὲ καὶ τὰμα πάντα ἐς
 λόμορον, καὶ ἕκαστον) ἔντρον-
 σα ὡς ἄμενον ἐν ὄλιγον ὄ-
 βον τοῦ πηλοῦ λαβόντα, ἴωα
 τινὰ οὐσίσαομαι, καὶ ἀνα-
 πλάσαι, τὰς μορφὰς μὲ ἢ
 μὲν αὐτοῖς προσοικότα, καὶ
 ἢ ἔπλεον τι ὅμιλον τῶν θεῶν,
 μὲ

sillum luti acciperem, & inde animantia effingerem no-
 bis, dijs forma non admodum absimilia. Quippe vel ide-
 rat unicum, in quo mihi natura diuina deficere videbatur,

olim fuit) tellus deserta, &
 hominibus qui eam coleret,
 destituta maneret. ⁴ Sic e-
 nim nullo negotio palam
 fiet, num ego deliquerim in
 hac formæ humanae reno-
 uatione, quam solam cōstat
 diuinam esse, & planè cœle-
 stem. Quum itaq; tellus in-
 culta, rudi ac hirta sylua
 horresceret, ac squalleret si-
 tu, aded vi neq; vspiam gen-
 tium videres aras deorum,
 templum, stantiam, simu-
 lachrum, aut aliud huius-
 cemodi, quemadmodū sum-
 ma diligentia iam vndique
 apparent hæc elaborata,
 non sine eximia deorum ve-
 neratione: ego cum alio-
 qui propensus sum ad pro-
 uidendum in commune, ne
 quid desit, quod ad in-
 crementum rei diuinæ,
 decus ac venustatem per-
 tineat, tacitus mecum re-
 putauī, nec quicquam posse
 fieri melius, quàm si pu-

b s quod.

μὴ ὄντ' ὅτι ἴναντις αὐτῷ, καὶ
 πρὸς ὃ ἕμεσιν ἢ ἕξίτασις γί-
 γνομένη, ὑδραμονέειρον ἀφ-
 φαίνετο αὐτό. θνητὸν μὲν ὅτι
 αὐτὸ εἶναι, ὑμνηχάντατον δ'
 ἀπὸς, καὶ σωτήριον, καὶ
 ἕβριον ὅτι ἀθανάτου. ἢ
 ἀλλὰ κατὰ τὸν ποιητικὸν νό-
 ζον, γαῖαν ὑδα φέρας, καὶ
 δάμαλαξας, ἀνέπλασα τὸς
 ἀνθρώπους καὶ πλὴν ἀθλων
 παρακαλεσας σωτηριανέ-
 σθαι μοι τῷ ἔργῳ. ταῦτ' ὄντι,
 ἃ μεγάλα ἐγὼ τὸς θεὸς ἠδί-
 κηκα. καὶ τὸ ἡμίμα ὄρας
 σηλικον, εἰ ἐκ σηλῆ ἴσα πι-
 ποιηκα, ἢ τὰ τέως ἀκίνητον ἐς
 κίνησιν ἤγαγον. καὶ ὡς ἔοικε,
 τὸ ἀπ' ἐκάνυ ἤπλορ θεοὶ ἔ-
 σιω οἱ θεοὶ, διότι καὶ ἐπὶ γῆς
 θνητὰ ἴσα τινὰ γένηται.
 ἔτω γὰρ καὶ ἀγακτῆ ὁ Ζεὺς,
 ὡσπερ ἐλαθρομέωρ ἔθιωρ
 ἐκ τῆς τῶρ ἀνθρώπων γένε-
 σεως. ἢ μὴ ἄρα τῶς διεθεῖ, μὴ
 ἢ οὐδοὶ ἀποκασίμ' αὐτ' βυ-
 λήσασαι

quod nullius collatione fa-
 licior appareret, atq; perfe-
 ctior: veluti modò si eam cū
 homine cōferas, prudentia,
 ingenio, ac rerum optimarū
 captu intellectu pręstans
 te, sed mortali tamen. Cete-
 rum * iuxta Poëtę dictum,
 terrę aque cōmiscens, ex li-
 quida molliq; effinxit homi-
 nes: ἢ Mineruā interea ad-
 hortatus, ut in opere absol-
 uendō mihi ferret suppetias.
 Hęc sunt magna illa ὅτι ar-
 dua, quibus nos deos offen-
 dimus: totiusq; mali (ut vis-
 des) hęc summa est: ex luto
 perfecta nobis sunt animan-
 tia: ὅτι quod antehac immo-
 tum erat, nos ad mobilita-
 tem perduximus. Iam verò
 mirū quā indignetur Iu-
 piter ex tali terrestrium ani-
 manium formatione. Quas
 si verò deinceps decorum
 sustinere cogatur penuriam,
 ὅτι procreatis hominibus,
 iam futurum sit ut dijs suis orbetur. Verūm quis vnquam
 tam demens exiit, ut solitudinem in Iouis curia propter
 generatos homines aliquando verisimiliter futuram formi-
 dare queat. Nisi forte id vereur, ne defectiōnem moliantur
 homines.

ἀόσσοι, καὶ πόλεμον ἐξέριζο
 σι πρὸς τὰς θεάς, ὥσπερ οἱ γί-
 γαντες. ἀλλ' ὅτι καὶ δὴ δόρυ καὶ
 δόρυθι πρὸς ἐμὸν, ὦ Ἐρμῆ, καὶ τῆ
 ἐμῶν ἔργων, Ἀθλον ἢ σὺ δῖα
 ξόν τι καὶ ἐν τῷ μικρότατον,
 ἡ ἀγὰρ σιωπῆσαι, καὶ δίκαια ἔ-
 λουμαι πεπονθὸς πρὸς ὑμῶν ὅτι
 ἤχρησα, μα ταῦτα γυγύηται τοῖς
 θεοῖς, ὅπως ἄν μάθοις, εἰ τις
 θεὸς ἔσται τῶν γῆν, ἐκείτη ἀρχὴ
 ῥᾶν καὶ ἀκατῶ ὄραμ, ἀπὸ ἀ πό-
 λιν καὶ γαργαίαις, καὶ φουβῶς ἡ-
 μίροισι δὲ κροσσὸν μισῶν, καὶ
 τῶν θάλατταν πλοῦ μισῶν, καὶ
 τὰς νήσους κατοικημένας, ἀ-
 παύταχθ δὲ βωμὸς καὶ θυοίαις
 καὶ αἰῶς, καὶ πανηγύρεσι. με-
 σῶ δὲ Διὸς πᾶσαι μὲν ἀργαῖαι,
 πᾶσαι δὲ ἀνθρώπων ἀγο-
 ραί. καὶ τῆ εἰ μὲν ἐμῶν μόν-
 ον κἢ ἕμα τῶν ἐπιπλάσμων,
 ἐπιπλοῦντων ἄν τῶν χηρῶν.

καὶ

denique quodcumque te veritas, A prorsus omnia Iouis plena sint.
 Quod si ergo rei priuata intentus, solum mihi homines, rem
 adeo præclaram, effinxissem, profecto quantum ex fructu
 conijcere licet qui ad me inde rediret, vos dij immortales opi-
 bus et diuione ne mihi quidem conferendi suis. Verum ego
 in communi deorum vilitati consulens, ac commodi proprij
 negligentior, in rem vestram homines potissimum produxi.

Nam

homines, et armis deos la-
 cessant: id quod olim fece-
 runt gigantes. Itaque nemine
 fugit, qua ego sum modestia:
 ut iam inique de me quispiam
 queratur, vel operibus mea
 industria absolutis, quod in-
 de dij immortales offensi
 sint, ac damnum acceperint.

Quin tu Mercuri minimum
 aliquod profer, et ego con-
 uicueo, velui merito has
 daturus sum poenas. Atqui in
 promptu est cognoscere,
 quanta hinc dij accedat viti-
 litas, si contempleris terram,
 qua prius informi situ ac
 squallore obducta erat, vr-
 bibus, agriculturis et mitio-
 ribus plantis exornata, mare
 nauigatum, insulas habitatas,
 vndique aras et delubra, sa-
 crificia et festiuitates, adeo
 ut iam passim viae et fora,

νῶ δ' ἄς τὸ λοιπὸν φέρων, τὴ
 θεῶν ἡμῶν αὐτοῖς, μάλλον δὲ
 Διὸς ἢ ἢ Ἀπόλλωνος, ἢ ὅδ' ἢ,
 ὧ Ἐρμῆ, νῆος ἰδὲν ἀπαύλας
 ὄντι Προμηθέως δὲ ἰδὲν αὐτῶν, ὅ
 ρῶς ὅπως τὰ κοινὰ μὴ μόνον σκο
 πῶ, τὰ λοιπὰ δὲ καὶ ἀποδιδό
 μεα, καὶ ἰδέσθαι ποιοῦ; ἴδθ' ἰδὲ
 μοι, ὧ Ἐρμῆ, νῆ τὸ δὲ, ἰνὸν ὄντων
 ἄ τι σοι δυνάσθαι ἄμαρτυ
 ρον ἢ κτήμα, ἢ ποιήμα, ὃ μη
 δὲς ὄψεται, μηδ' ἰπαινεῖται, ὃ
 μοῖος ἴδθ' ἢ τερπνὸν ἰσθι δὲ ὧ
 ἔχοντι, πῆς δὲ τι τῶν ἔφρα,
 ὅτι μὴ γιγνομένων τ' ἀνθρώ
 πων, ἀμαρτυρον σὺν ἔδων, τὸ
 ἰδὲν ὧ ἔν τ' ὄλων, ἢ πλετόρ.
 τινα πλεῖστον ἰδέσθαι, οὔτε
 ἰπ' ἄλλοσ τινὸς θαυμαδοσόμε
 ρον, οὔτε ἡμῶν αὐτοῖς ὁμοῖως
 τίμιον. ἔδθ' ἔρ' ἄρ' ἔχομεν πρὸς
 ὅ, τι ἰδέσθαι παραβῶμεν αὐ
 τὸν, ὄθ' ἄρ' σὺν ἡλικα
 ὄδων αὐτῶν, ἔχ' ὄρῶν τῶν ἄε
 μοῖρος τῶν ἡμετέρων τινῶς.
 ὄτω δὲ δὲ καὶ τὸ μίγα διαχ
 θεῖν ἄρ' μίγα, ἔδθ' μικρῶ πα
 ραμῆ

lis qui respectu quodam sunt inferiores: quippe bonorum
 nostrorum expertes. Nam quis unquam rem quandam
 ceu magnam aestimavit, si non cum exigua illam dimetia
 ture.

Namsi quae ad repub. atti
 nent, ego attenuare molior,
 quo res meas promou. a, ve
 lum mihi comonstres B. roma
 plum Promethci, quaedmo
 du Iouis & Appollinis nuf
 qua non videas: deniq; & ti
 bi Mercuri, quaedam delubra
 sunt sacra. Caeterum isthuc
 interea tecum expendas ve
 lum, num tibi bonum aliquid
 appareat, sine omni penitus
 teste, & num oblectare queat
 habentem possessio, cui os
 pus quod nemo videat, ne
 mo laudet, nemo admiretur.
 Quod ideo dixerim, quia
 nisi fierent homines, iam fu
 turu erat ut omnis cunctaru
 rerum decor esset sine teste,
 & opes nostrae ne a nobis
 quidem ipsis haberentur in
 precio, cum nemo alius sit
 qui harum admiratione ca
 peretur. Adde, quod ne
 mo ex nobis felicitatem
 suam sit intelleturus, si non
 liceat se conferre cum il
 l.

ῥα μὴ προῖτο, ὕμεις δὲ τιμᾶν ἐπι
 ῥωπολιτάματι τῶτον Δίον,
 ἀνεσκαυράκατέ με, καὶ τῶν πλῶ
 μοι τῶν ἀμοιβῶν ἀπὸ δὲ δὲ κα-
 τε ἔβουλάματ'· ἀπὸ ἀλα-
 κῆροι τινὸς φῆς ἐν ἱερῶν αὐτοῖς,
 καὶ μοιχῶσι, καὶ πολεμῶσι, καὶ
 ἀδελφῶν γαμῶσι, καὶ πατρά-
 σιν ἐπιβουλάσι. παρ' ἡμῶν γὰρ
 ἔχει ποτὴ τῶν ἀφθονία, καὶ
 ἐδύπυθ' ἔλε ἀτιόσαι· ἀρ-
 τις ἔβραυδον, καὶ τῶν γῆν, ὅτι
 ἡμᾶς σιωπῆσαντο. ἰπὲρ καὶ
 ἔλε ἴσως φάης ἀρ, ὅτι ἀνάγκη
 ποτὴ ἡμᾶς ἔχειν πράγμα-
 τα ἐπιμελεμεγῆς αὐτῶν. ἐνοῦν
 διαγὰρ ἔλε καὶ ὁ νομῶν ἀχθῆ-
 σω, ἐπὶ ῥα τῶν ἀγῆλων,
 διότι ἀναγκᾶσιν αὐτῶν ἐπι-
 μελεῖσθαι αὐτῶν. καὶ ἂ τῶτον
 γὰρ ἐργῶσθαι ἔλε καὶ ἡδὺ ἀλ-
 λως, καὶ ἡ φροντίς ἐκ ἀτρε-
 πῆς ἔχουσα τινὰ δὲ τριβῶν.
 τί γὰρ ἀρ ἐπράττομεν, ἐκ ἔχον-
 τῶν ἀρ πένουδμεν; ἡργῶμεν
 ἀρ, καὶ τὸ νῆκταρ ἰπίνουμεν,
 καὶ ἔ

tur? Verumenimvero quum
 optimo iure honorem a vo-
 bis pro rebus bene gestis in
 repub. sperare debuerim; in
 cruce[m] a vobis leuatus, mer-
 cedem capio mei tam saluas
 ris consilij. Sed ais C flagi-
 tiosi quidam sunt inter homi-
 nes, puta mæchi, bellatores,
 fororum mariti, & parentum
 acerrimi hostes: tanquam ac-
 pud deos non aequè liceat res
 perire hanc scelerum multi-
 tudinem, & huius rei gratia
 in cælum culpam rejicias, ac
 terram, vnde dij fuerunt pro-
 gnati. Nec verò est quod di-
 cas, hominum formationem
 dijs immortalibus facessere
 negocium & augere curam,
 alioqui ociosis. D Sic enim
 eandem ob causam pastor
 qui gregem curandam su-
 sceperit, in pluvia eum
 non continebit, quando
 operosum sibi istud vide-
 bitur: quum alioqui cu-
 ra illa propter coniunctam exercitationem, non admodum
 appareat esse iniucunda. Sed adime, obsecro, dijs omnem
 sollicitudinem, vt iam nihil sit cui prouideant: quid iam a-
 liud agant, quam quod torpeant ocio, nectar imbibant.

καὶ ἄμφοσίας ἐννοφόμε-
 θα, ὁδὸν ποιοῦντων, ὃ ἢ μάστιγας
 μὴ πνίξῃ, ἔτι ἰσὶν, οἱ μὴ φόμε-
 νοὶ τῶν ἀνθρωποποιῶν ἢ μά-
 λιστα τὰς γυναικας, ὅμως ἐρῶσι
 αὐτῶν, ἢ ὁ δὲ γλαφυρὸν κατιόν-
 τος, ἄρτι ἢ ταῦροι, ἄρτι ἢ δά-
 τυροι ἢ λύνκοι γυνόμενοι, καὶ
 θεοὶ ἐξ αὐτῶν ποιεῖν ἀξιού-
 τος, ἀπὸ ἐχθρῶν ἢ ἰσως φήσας,
 ἀναπλάσσειν τὸς ἀνθρώπος,
 ἀπορρῶν ἢ ἵνα πρόπορ, ἀπὸ μὴ
 ἡμῖν τοιούτως, ἢ ἵ ἀποπαρά-
 λαγαῖα τὸς ἀμείνονος περὶ ἡ-
 σάμω, ὁ πάντως λαδὸρ ἢ π-
 εἰσάμω, ἢ ἀσώμω ἢ θηριώδων
 ἔσται, ἢ ἄγειον ἀπὸ γράσῃ τὸ
 ἴδιον, ἢ πῶς ἀν ἢ θεοὶς ἔθυσαν,
 ἢ τὰς ἀπὸς ἡμῖν τιμὰς ἀπὸ-
 ναμαρ, ἢ χι τοῦτο γυνόμενοι,
 ἀπὸ ἡμῶν ὅταν μὴ ἡμῖν τὰς
 ἐκατόμβας πεσάωσιρ, ἢ
 ὀκνεῖτε λατρεῖν τὸν ὀκνεῖν
 ἐκθεῖν θεοὶ μετ' ἀμύμο-
 νας ἀσθίπῃας, τὸν δὲ τῶν τι-
 μῶν ἡμῖν ἢ ἢ θυσίῶν ἄτιον
 ἀνίσταν-

maxime, quod nō grauamini vel ultra Oceanū summa celeritate proficisci, post inculpatos Aethiopus, si quando senseritis vobis afferri ab illis hecatōbas: verūm me, q̄ honorū huiusce modi ac sacrificiorum auctor sum atq; origo, nescio quo iure in cruceis

ventre distendant ambrosia.
 Ceterū male me habet,
 quōd inuicendo in opus à nobis elaboratū, feminas potissimum reprehederitis, quas tamē impendit adamatis, & modò tauri, modò satyri & cygni effecti, ad illas vos demittitis: vi ne interim dicam, quōd in cœlū admittas, diuinitatis cōsortes redditis.
 Et qui non erat, ais, absurdum, vt ferent homines, se modò ad nostrā hęc formam similitudine quapiam nō accederent. Ego si exemplar aliud nouissem quod forma præcelleret, ad illius instar homines effigiassem: nisi beluinum magis deceret esse, & profus agreste illud animantis genus. Sed si hoc dixeris, non video quomodo vos diuino honore afficerent, aut accumularent sacrificijs: quæ quam grata sint vobis, conijcere licet ex eo

ἔκταυράκατε. περὶ μὲν δὲ τῆ
 ἀνθρώπων, καὶ ταῦτα ἰκανά.
 ἦ δὲ ἦ, εἰ δὸν εἶ, ἐπὶ τὸ πῦρ με-
 ταίμι, καὶ πῦρ ἵππεδ' ἄλλοισιν τῶν-
 τῶν ἰσχυρῶν καὶ πῶς θεῶν τῶν
 μοι ἀπόπειρα μὴ δύνῃσαι,
 ἴδ' ὅτι ἡμεῖς τ' πυρὸς ἀπλωθε
 καμῖν, ἵξ' ὅτι καὶ παρ' ἀνθρώποις
 ἴσιν, ἐν ἀνθρώποις. αὐτὶ γὰρ οἴ-
 μα φύσις τῶν ἱεῖ καὶ ματ' ὁ
 ἄλλοι τι ἔλαλλον γίνεσθαι, εἰ καὶ
 τις ἄλλ' ὁ αὐτ' μεταλάθει. εἰ γὰρ
 ἀπὸ δύνουσαι ἔναυθ' ἔτις
 νόσ. φθόν' ἂν ἀντικρὺς τὸ
 τοῖς, ἀφ' ὧν μὴ δύνῃσαι ἴδ' ἴ-
 κηθ' ἰσχυρῶν ἰσχυρῶν μεταδί-
 ῶναι τοῖς ἀπομύθοις. καὶ τοῖς
 θεῶς γέγοντας, ἀγαθὸς καὶ εἴν',
 καὶ δωτῆρας ἰσχυρῶν καὶ ἴξω
 φθόνου πάντας ἰσχυρῶν, ὅπως γέ-
 ῃ καὶ τὸ πῦρ τῶν πῦρ ἴσιν
 νόμῳ ὁ λατῆρομιθ' ἴσιν πῦρ
 γῆν, μὴ δ' ὅπως τι αὐτῶν λα-
 τῆρομιθ' ὁ μέγα ἴσιν ἴδ' ἴ-
 κηθ' ἰσχυρῶν ἴσιν αὐτ',
 μήτε

in crucē sustuleritis. C Hæc
 sunt quæ de hominū plasmate
 facta fuerit cōmemorasse. Ad
 ignem transeamus direptum,
 si placet, scdam nimirum
 & inexpiabilem rapinam.
 Per deos autem in primis te
 orauerim, ne cuncteris: sed
 mox mihi respondeas, num-
 quid ex igne dī quippiam
 perdiderint, ex quo ille fuit
 apud homines. quod quidem
 vix unquam dixeris: Et quan-
 do sic natura comparatum
 est, ut ignis nihilo fiat mi-
 nor, si quis etiam cum alio
 communicet: deniq; non ex-
 tinguitur ideo, quia alius
 inde flammam transtulerit.
 Itaque euidentissimum hinc
 colligo argumentū inuidiæ,
 quod quum circa vllam ias
 fluram igne carere potueri-
 tis, ab eius tamen usu arce-
 re in animum induxeritis
 eos qui hoc potissimum e-
 gere videntur. I. Quod contrā oportebat, deos omnes esse bo-
 nos bonarum rerum largitores, & ab inuidia longè abesse.
 K Sed quid si omnem prorsus ignem suffuratus, detulisssem
 in terrā, adeo ut nihil vobis fecisssem reliqui? quānam oro in-
 iūria vos affecisssem, quibus ignis haudquaquā potest esse vsui:
 quum

μίτη ῥιζοῦτόν, μίτη ἔφοντόν
 τῶ ἀμύροσιαν, μίτη φῶδός ἐ-
 πίτηχνητ' ἀέρομοι, οἱ δ' ἀνθρώ-
 ποι νη ἀστ' ἀπα μ' ἀναγκάως
 ἕδῶτα ἔω πυρὶ, μάλιστ' ἀέ-
 τας θυσίας, ὅπως ἐχοίον ἠνδ-
 σῶν ἀγῆας, ἢ τ' ἠδ' ἀνῶτ' ἠνδ-
 μιῶν, ἢ τ' ἀ μεία λέαυρ' ἐπὶ τ'
 θωμῶν, ὁρῶ δ' ἠμῶς μάλιστ' χαί-
 ρουίαν ἔω λαπῶ, ἢ τῶ ἐν ἠ-
 χίαν τῶν τῶ ἠδίστων οἰομῆτος,
 ἀπόταν ἀστ' ἔρανδῶν ἠνδίστων
 ἔφῆται ἐλιδόρῆσῆ περι λα-
 πῶν, ἐναντιοῦτ' ἠνδίστων ἠ μεί-
 ψις ἀν ἔφοιός αὐτ' ἠνδίστων
 ἐπιθυμίας, θαυμάζω δ' ὅπως ἔχῃ
 ἢ τ' ἠνδίστων ἠνδίστων, λα-
 λάμψω ἀνδός, λέα τ' ἠνδίστων
 τός δ' ἀνδός ἠνδίστων, ἢ πν-
 ρῶδῆσῶν, ἢ ἠνδίστων ἀνδίστων
 ὀδῆ, ὡς σπαθῶν ἠνδίστων ἠνδίστων
 μα; ἔρῆκα, σφῶδ' ὡ, ὡ ἔρῆκα
 ἠνδίστων, ἢ τ' ἠνδίστων ἀνδίστων
 ἀνδίστων, ἢ τ' ἠνδίστων ἠνδίστων
 τῆ, ἠνδίστων ἀνδίστων ἠνδίστων.

ΕΡΜ.

que intemperans; quum ignis ille sit multo quam hic nos-
 ter diuinior, & candens magis. Dixi. Vestrum erit, Mer-
 curi ac Vulcane, ea quæ perperam à me proposita sunt, ad re-
 situdinem perducere, & rationibus quibus potestis nostra
 hac impugnare: dehinc rursus ad respondendum accingemur.

MER.

quum neq; coquere vobis ne-
 cessum sit, neq; frigidare am-
 brosiâ. Adhæc, nõ egetis ar-
 tificioso lumine: verum ho-
 minibus cū L. ad alia necessa-
 ria ignis habendus est, tum
 maxime ad sacrificia, quo
 videlicet in bivio nidore vo-
 bis parent, ibura incendat, &
 pecudum coxas adoleant in
 aris. Verum quum (vt video)
 ingentem vobis lætitiã pariat
 fumus ille, nihil promde tam
 gratum, quod in epulorum
 vicem vos reficiat, quàm vbi
 nidor simul cum fumo volu-
 tatus ad cælum vsq; permeat.
 Itaq; parum appositè profe-
 etò, & nimium absurdè vi-
 demini vaporem huiuscemo-
 di nunc incusare. M Miror
 autem cur Soli potestaté fa-
 citis lucendi hominibus, neq;
 illi vitio vertitis, quod in
 administrando deorum bo-

no tam prodigius sit; at-

Προμ. οἶδα, ὦ Ερμῆ, τίω θι-
 τῶ; ἀν' εἰ καὶ λέγῃ. φη-
 ράπειρ γὰρ ἕμαινον τὸ ἀπόρ-
 ρῆτον, ὡς μισθὸς εἶναι, καὶ ἴνυρα
 μοι ἀντί τ' ἑσπέρην. Ερμ.
 ἀλλὰ φύλαξι, ὦ Τιτᾶν, εἴ τι
 τ' ἄμεινον. ἡμεῖς δὲ ἀντιώμεθα,
 ὦ Ἥρας, καὶ γὰρ οὐτ' ἴδμεν
 πλοῖον ὁ ἀντὸς, ἢ ἴσμεν δὲ
 καρτερῶς. ἦν δὲ γὰρ ἴδμεν ἵπ-
 θηδῶον, ὃν φησὶ τοξότῳ ἵπ-
 φανώτα ὡς πεισθεῖν οὐ ἀνα-
 κρινόμενον ἢ τὸ ὄρνιθ.

PROM. Nostin' Mercuri
 P Thein? Sed quid verbis o-
 pus? præstat enim celare ar-
 canum, quo me maneat
 præmium post solvam pæ-
 nam. MERC. Quando-
 quidem id præstat, tecum re-
 condas licebit. Quin nos,
 Vulcane, abimus? iam enim
 non longè abest aquila. At
 tu Titan, præstolare tantif-
 per, dum tibi Thebanus (ve
 ais) sagittarius cōtingat, qui
 te ab alutis huius laniatu quietum reddat, ac liberum.

GILBERTI COGNATI
 ANNOTATIONES.

DEFensionem Promethei Caucasō affixi Lucianus
 hic proponit, in qua verius deprehendere liceat,
 veluti ex instituto, acriorem in Iouem ac reliquos e-
 thnicorum deos recriminationem. Verum quis fuerit
 Prometheus, & quam ob culpam Caucasī supplicio
 destinatus, superius diximus in Apologia in eum à quo
 faceret Prometheus appellatus Lucianus. De quo He-
 siodus in Ergis, Ouidius, Horatius, ex recentioribus E-
 rasmus in Chiliadibus suis, & Cælius in Antiquitatibus
 annotârunt.

[EN tibi Caucasum.] Exordium Dialogi ab occasione
 loci, & Caucasī montis altissimi Septentrionalis Asiæ tractu, In-
 diam dirimentis à Scythia, cacumina habentis prærupta, perpe-
 ritusq; nivibus nicta. Huius montis descriptionem apud Arianum
 n. vica Alexandri lib. 3. reperies. Prometheus verò affixum
 fuisse ad Caucasum, tam multis affirmant, ut vix negari
 possit. Hoc in primis testatur Cicero lib. 2. Tuscul. quæst. Hoc
 etiam

etiam Apollonius in fine 2. libr. Argonaut. assertit, quod eius interpretes affirmat. Illud ipsum Paulanias, Sernius, & alij multi.

b Hic Titan.] Prometheus filius Iapeti, qui fuit vnus ex sex Titanibus. c Supra conuallem passis hinc atque illinc è regione manibus.] Philostratus in Apollonio Tyaneo refert, duo esse Caucaſi cacumina, stadio inter se diſiuncta, quibus accolæ Promethei manus affixas fuisse ferunt. d Aquila iecur depalcet.] Aquilam hanc Higinius Tiphone & Echidna genitam affirmat, alij Terra & Tartaro, alij à Vulcano factam.

e O Saturne, ô Iapete, ô tu tellus parens.] Iapetus Cæli & Terræ filius fuit, vir potens apud Theſſalos, qui, teste Heſodo, quatuor reliquit filios, Atlantem magnanimum, gloria præſignem Manceium atque Prometheus varium, verſipellen, ſtultumque Epimetheum f. Nullum facinus.] Cauſæ ob quas Prometheus Caucaſo deſignatur. g Heſiodi.] Ex Theogonia Heſiodi colligitur, quando Prometheus, quæ illius aſtutia & prouidentia erat, Ioui Opt. Max. impoluerat, præcipue in carniſum idolothyarum diſtributione, quam Græci ſcriptores ſolui ſunt appellare νεοιδίαιω. Siquidem ſibi opipara, & forniſcius marcida: Ioui, cui tum optio dabatur, oſſa alba pinguedine obducta appoſuit. Vnde videtur eſſe prouerbiū, Promethei portio. Ideo iratus Iupiter, cum quòd homines ſinſerat luto, & ignem ferula cæliiſ ſuſtulerrat, tum propter hanc impoſturam, Caucaſo eundem alligari iuſſit, ubi eius epur ab aquila corroditur, quod non eſt renatum, iſerumq; exeditur, vt perpetua crucietur pœna.

h Videtis.] Conqueritur Prometheus, ſeinuſſe à Ioue damnatum, cum nihil mali patrauerit. i In Prytaneo publico alendum.] Prytaneum locus erat Athenis in arce digniſſimus, ubi iudices & magiſtratus habere conſiliū ſolebant, & ubi aſtebantur publicè, qui bene meriti erant de Republ. ſic dictum quaſi τρεῖς ταυτίων, triuici victus promptuarium. k Tu vero quandoquidem tam eloquio polles.] Preparatio ad deſenſionem, ſeruiens dialogi decoro, eademque vice exordij.

l Prope portas Caſpias.] Caſpijs populis Scythici generiſ vicine ſunt Tauri montis anguſtiæ, ad octo millia paſſuum in longitudinem extenſæ, latitudine tam exigua, vt vix pluſtro ſint peruia, quas idcirco Caſpias portas ſcriptores appellant,

quod per eas ex Babylonia & Perside ad mare Caspium pateat
 drausissus. m Quo pacto.] K perit capita accusationis.
 n Recens for.] *Græcè καὶ ἀνεργήσας καὶ ἀνεργῆς*, designare &
 nouas res edere, ἢ τὸ καὶ ἀνεργῆς significat. o Pro deo.] A'
 persona. p Maiorem partem.] A' circumstantiis facti.
 q Nam Iouem.] A' consilio facti. r Sed age Mercuri.]
 Amplificatio ἡ ἀπὸ τοῦ ἑταίρου. s Cœlum terræ.] Hyperbole
 prouerbialis est, pro omnia perturbare, nihilq; non facere. Era-
 smo nostro interprete. t Videre iam licet.] A' collatione hu-
 manorum morum. u Sic enim.] A' consilio & causa finali.
 x Iuxta Poëtæ dictum.] Homines se è luto finxisse non
 negat Prometheus: quem sermonem ex Aeschyli Prometheo de-
 cerpit Lucianus. Et est transitio ad secundum caput de plasti-
 ce, ad quam bifariam respondet. Primum: Nihil damni ex hac
 fictione accessisse Ioui. Secundo: Multum vero etiam utilitatis
 inde promanasse, à consequentibus & effectis. y Miner-
 uam.] Quæ sapientiæ & bonarum omnium artium dea, & ex
 Iouis cerebro sine matre procreata est. z Gigantes.] Terra
 filij excelsissimæ stature in deorum perniciem procreati, ut supe-
 ris scilicet bellum inferrent, Iouemq; de cœli possessione deice-
 rent. A Prorsus omnia Iouis plena sint.] Lucianus ex
 Arato sumpsit, quæ Virgilius hoc versu reddidit in Palemone
 Ecloga 3.

Ab Ioue principium Musæ: Iouis omnia plena.

B Templum Promethei.] Conqueritur Prometheus, nul-
 lam sibi aram dicatam esse, nullum exstructum templum, cum in
 honorem Iouis, Apollinis, Mercurii, fana ac delubra condita pas-
 sim visitantur. C Flagitiosi.] Obiectio, quam exemplo dein-
 de diluit. D Sic enim eandem.] Alia, quam per inuersionem
 à simili. E Atqui non.] Elegans amplificatio obie-
 ctionis per refectionem. F Sed si hoc dixeris.] Altera pars
 huius capituli, quæ & de modo signenti respondet. G Hæc
 sunt.] Transiuo. H Quando.] A natura rei. I Quod
 contra.] Ab officio deorum. K Sed quid.] Ab usu ignis,
 L Ad alia necessaria ignis habendus.] Ab vili ex con-
 sequentibus. M Miror autem.] Amplificatio ab exemplo.
 N Cùm vates sis.] Exprobrat Prometheo vim significatio-
 nis

nis nominis. Nam cum sit Πρωμῆδης vocatus, debebat providere ut evitaret fortunam. O Thebanus.] Herculem ex Alcmena & Iove natum intelligit, quem implacabile Iunonis odium maximè nobilitavit. P Thetin.] Cum Iupiter Thetidis amore captus, uxorem eam ducere vellet, Prometheus futurorum præsciens, à nuptiis eiu/modi magnopere cum deterruit: quod in fatis esse diceret, quicumque ex Thetide nasceretur, patre suo matorem fore. Memor itaque Iupiter eius exempli, quod ipse in patrem suum ediderat, veritusque ne similiter à filio de cæli possessione depelleretur, à Thetidis nuptiis abstinuit: memorque beneficij quod in se Prometheus contulerat, Herculem ad Caucasum mittit, qui interfecta aquila, Prometheus vinculis liberavit. Vide plura de hoc apud Servium in illud Virg. lib. 6. Ecloga:

Caucateas que refert volucres, furtumq; Promethei. & in sequenti Dialogo, ubi liberationem Promethei ad Mercurium refert. Fabula extat apud Pindarum Hymno octavo Isthmiorum, Apollon Rhodig. lib. 4. carminis Argonautici, & Ovid. II. Metamorph.

IOANNIS SAMBUCI

ANNOTATIONES.

ENTibi Caucasum.] Exordium dialogi, ab occasione loci. Rectè dicis præ.] Actio & afflictio Promethei, unde occasio dramatis petitur. Ne igitur cuncteris.] ἀεστῆξις. Ad vos saltem.] συνηώων. Tanquam parum sit.] ἄρηνος. Sed tu porrige [προσπέρας. Ne quippiam tibi.] παρεκείμην. O Saturne, ô Iapete.] χαλιδαικὸν μίεθ. Qui primò quidem.] ἁποκαταστάσις. Accusatio Promethei. Verùm sic vacat.] κατὰστάσις. Tu verò quandoquidem.] Πραπαρῆσις ad defensionem, serviens dialogi decoro, eademq; vice exordij. Verùm quando.] Correctio. Primum igitur.] ἀξίωσις καὶ μετρίωσις τῆς μεθόδου. Caterùm tu Vulcane.] ἀποσποφὴ προσωκλιτικῆ. Partiri igitur vos.] διαίρεσις τῆς κατηγορίας. Nihil autem video.] ἀπὸ τοῦ

ἑωρατοῦ κηλακία. Mercurius meam obibat provin-
 ciam.] *Reyici partes in Mercurium. Nam ego.] Extensio
 suo sui. Nihil est quod Merc.] Intersatio. Quomodo
 enim.] ἀντικατηρητική. Atqui tempus expetit.] προσ-
 μιον ἐδιδυῖν προσεχίας ἐνεκεν. Simi mihi propositum.] Re-
 perit capita accusationis. Quo pacto videlicet.] διείρε-
 σις τῆς κατηγορίας. Denique quod ignem.] αἰεσις.
 At verò.] προίκετεσι καὶ ὑποχρεοῖσι τῆς πίστεως. Caterum
 si.] τὸ δῶτερον μίջϑ. Quid enim.] ἀπῆθεσι λόγου.
 Nunc verò.] παρασκευὴ πρὸς τὴν ἐγκλημάτων διέ-
 λυσι. Et primò quidem.] *Apologia Promethei ad primū
 caput de carnis distributione, per ἀξίωσιν καὶ δέησιν καὶ μέλα-
 σιν. Immemor sanè.] Exprobratio. Nam quis non.]
 ἄ persona. Sed agendum.] Concessio. Nam iocum.]
 Expositio superiorum ad commutationem. Ut ne interim.]
 ὁ λογισμός. Nil enim aliud.] παραβολογία. Meliorem.]
 ἀφαιρέσις. Sed age Mercuri.] σωματισμός, αἰετικὸς
 τῆς δικῆς, μέλασιν τῶν ἐγκλημάτωνϑ. Fallor si hæc.]
 Conclusio calumnice. Nam quum hæc.] ἄ minori contentio.
 Videre iam licet.] ἄλλη ἀπίθεσις συγκεκλιμένη αἰετικῶσι ἐνε-
 κε. Tempus nunc monet.] μετάθεσις καὶ κατὰ σῆμασις.
 Cuius culpæ me.] διείρεσις. Quam ego illos.] ἀπῆ-
 χεσις. Ego ad utrumque.] κατὰ σῆμασις διμερῆς. Sic e-
 nim nullo.] ἐκ τῆς ἐκβάσεως. Cùm itaque tellus.] κα-
 τὰ διήγησις. Adeò ut neque.] ἡ πρόθεσις ἢ ἀφορισμὸς. Ego
 eùm alioqui.] ὁ λογισμός. Quippe vel id erat.] τὴν ἀ-
 ποῖ τοῦ παραχρήντϑ. Caterum iuxta.] ἀπὸ τῶν παραχρήν.
 Hæc sunt magna.] *Clausula narrationis per extenuationem.
 Iam verò mirum.] παραξύσις. Itaque neminem fug-
 git.] Conclusio primi argumenti. Atqui in promptu est.]
 Secundum argumentum, multum verò etiam vilitatis inde
 promanasse, a consequentibus et effectis. Quod si ego.]
 τὸ κατὰ πλάσιν. Verum ego.] ἀπῆθεσις. Nam si quæ
 ad rempubl.] κατὰ σῆμασις. Caterum istuc.] Aliud argu-
 mentum, a causa finali. Quod idcò dixerim.] ἐκ τοῦ
 ἐναντίας ἐκδιδυῖνϑ. Adde quod nemo ex nobis.] ἄλλο
 ἐπιχρήματο. Verum enimverò quum oprimo.] Con-
 clusio.***

clusio. In crucem à vobis leuatus.] *δὸν τὸν αἰχμῆσαν*
 Sed ais, flagitiosi.] *Obiectio*, quam exemplo deinde diluit.
 Licet reperire hanc.] *τὸ εὐαίμων*. Nec veò est quòd
 dicas.] *Alia*, quam per inuersionem à simulo soluit. Sed a-
 dime obsecro dijs.] *τὸ ἡσθ' ἱεροῖσιν*. Cæterùm malè
 me.] *Aliud caput accusationis secundæ*. Quas tamen:]
Elegans amplificatio obiectiois, per refectionem. At qui non
 erat.] *Alter pars huius capituli*, qua *est* de modo figmenti re-
 spondet. Sed si hoc dixeris.] *A consequenti contrario*.
 Hæc sunt quæ.] *Conclusio*. Ad ignem transeamus.]
Transitio. Tertium caput de igne è cælo sublato. Fœdam ni-
 mirum.] *ἐξ ἑστῆσιν*. Per deos autem.] *deitas*. Sed
 mox mihi.] *ἐξ ὧν αὐτὸν τὸν ἀπὸ θεῶν*. Quod quidem
 vix.] *τὸ ἐπιπέσειν*, à natura rei. Itaque euidentissi-
 mum.] *αὐτὸν ἀποδείξει*. Quo contra.] *Ab officio deorum*.
 Sed quid si omnem.] *Concessio*. Quibus ignis.] *Re-*
sistio. Cùm neque coqueret.] *Ab usu ignis*. Verùm ho-
 minibus.] *Ab vili ex consequentibus*. Itaque parum ap-
 positè.] *Clausula*. Miror autem.] *Amplificatio ab exem-*
plo. Vestrum erit.] *ἐπιτολῶν σὺν ἐπιπέσειν*. Haud
 facile est.] *Interlatio Mercurij*. Mirum autem.] *ἡνικα-*
πὴν ἐπὶ τῆσιν. Præsciui hæc.] *δὸν ἀπὸ θεῶν*. Et nunc The-
 banus.] *μὴν ἀπὸ θεῶν*. Vnam hæc.] *δὸν*. Bono sis
 animo.] *ἀπὸ θεῶν*. Ne oro graueris.] *ἀπὸ θεῶν*. No-
 stin' Mercuri.] *ἐπὶ τῆσιν*. Quin nos, Vulcane, abimus:]
conclusio.

DEORVM DIALOGI

ARGUMENTVM. IN
eosdem.

Dialogi qui sequuntur, tam superiorum quàm infe-
 rorum deorum, quasi quandam syluam ac sum-
 mam continent omnium seic fabularum, quæ partim
 apud Homerum & cæteros Epicos Poëtas, partim à